

Prognoza oddziaływania na
środowisko projektu
miejscowego planu
zagospodarowania
przestrzennego terenów w
miejscowości Luboniec, obręb
geodezyjny Luboniec, gmina
Zaniemyśl

Styczeń 2021

mgr Michalina Szeliga; mgr Tomasz Wojciechowski

Spis treści

Spis tabel:	2
1. Wstęp	3
1) Podstawa formalno prawna opracowania.....	3
2) Materiały źródłowe oraz podstawowe przepisy prawne	4
3) Informacje o zawartości, głównych celach opracowania oraz powiązaniach z innymi dokumentami.....	6
4) Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko	11
2. Stan oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	12
1) Położenie geograficzne	12
2) Ukształtowanie powierzchni ziemi, rzeźba terenu, geologia, surowce mineralne	12
3) Warunki glebowe.....	13
4) Charakterystyka stosunków wodnych	14
a) Wody powierzchniowe	14
b) Wody podziemne	15
c) Retencja	16
d) Ryzyko powodziowe	17
5) Gospodarka wodno – ściekowa	17
6) Gospodarka odpadami komunalnymi.....	17
7) Powietrze atmosferyczne	18
8) Warunki akustyczne.....	21
9) Pole elektromagnetyczne	21
10) Klimat lokalny	22
11) Szata roślinna i świat zwierzęcy	23
12) Przyrodnicze obszary chronione.....	23
13) Zabytki oraz inne kulturowe obszary chronione	24
3. Charakterystyka ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	24
1) Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym	25
2) Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	25
3) Istniejące problemy ochrony środowiska	25
4) Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	26
5) Projektowana zmiana kierunków zagospodarowania terenu	30
6) Analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	30
7) Zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń projektu planu miejscowego	30

4. Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	30
1) Powierzchnia ziemi, zasoby i krajobraz.....	31
2) Zasoby wodne	32
3) Różnorodność biologiczna, fauna i flora	32
4) Ludzie	32
5) System powiązań przyrodniczych, w tym obszary chronione	32
6) Powietrze, klimat i środowisko akustyczne	32
7) Pole elektromagnetyczne	33
8) Zabytki i dobra materialne	33
9) Przewidywane skutki oddziaływania projektu planu miejscowego na całokształt komponentów środowiska przyrodniczego.....	33
10) Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	33
11) Alternatywne rozwiązania.....	34
12) Zalecenia oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	34
5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	34
6. Ocena rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego, podsumowanie i wnioski	35
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	35
8. Oświadczenie autora prognozy	37

Spis tabel:

Tabela 1: Cele i kierunki interwencji w zakresie ochrony środowiska.....	9
Tabela 2: Klasy jakości powietrza na terenie strefy wielkopolskiej w 2019 r.	19
Tabela 3: Temperatura, opady oraz usłonecznienie w 2019 r.	22
Tabela 4: Cele, kierunki interwencji, wybrane zadania oraz ustalenia projektu planu miejscowego	28

1. Wstęp

1) Podstawa formalno prawna opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w miejscowości Luboniec, obręb geodezyjny Luboniec, gmina Zaniemyśl, zainicjowanego uchwałą nr VIII/69/2019 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 3 czerwca 2019 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury oceny oddziaływania planu na środowisko. Rolą tego opracowania jest ocena wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko oraz minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie.

Podstawę prawną wykonania prognozy oddziaływania na środowisko projektu przedmiotowego planu stanowi ustawa z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹ oraz art. 46, art. 51 i art 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko². Przy opracowaniu prognozy wykorzystano również z innych ustaw i rozporządzeń szczegółowo wymienionych w punkcie 4 niniejszego rozdziału.

Zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 16 października 2019 r. nr WOO-III.411.381.2019.PW.1;
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Środzie Wielkopolskiej pismem z dnia 4 października 2019 r. nr ON.NS-52-293/19.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Środzie Wielkopolskiej opinią sanitarną z dnia 30 grudnia 2020 r. nr ON-NS.9011.57.2020 zaopiniował projekt przedmiotowego planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko bez zastrzeżeń. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu postanowieniem z dnia 16 grudnia 2020 r. nr WOO-III.410.677.2020.AK.1 pozytywnie zaopiniował projekt przedmiotowego planu miejscowego z uwagami:

1. konieczności określenia szczegółowych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich zagospodarowaniu w związku z obowiązywanie koncesji nr 29/2001/Ł z dnia 8 maja 2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawania złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego w obszarze Śrem – Jarocin, ważnej do dnia 8 maja 2047 r;
2. konieczności aktualizacji wyników badań wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego;
3. konieczności określenia aktualnego stanu JCWP Moskawa od Wielkiej do ujęcia kod PLRW 600020185499;
4. konieczności wskazania celi środowiskowych wyznaczonych dla JCW, w granicach których położony jest obszar opracowania;
5. konieczności aktualizacji danych dotyczących jakości powietrza w województwie wielkopolskim;

¹ Dz. U. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn.zm.

² Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn.zm.

6. konieczności zweryfikowania w prognozie oddziaływania na środowisko wpływu dotychczasowej działalności rolniczej na środowisko;
7. konieczności określenia, ocenienia, przeanalizowania celi środowiskowych ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobu ich uwzględnienia podczas opracowywania dokumentu;
8. konieczności zweryfikowania informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, a dotyczących zakresu i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków realizacji postanowień dokumentu;
9. konieczności zawarcia informacji w prognozie oddziaływania na środowisko informacji o powiązaniu projektu planu z innymi dokumentami;
10. konieczności podania aktualnej daty sporządzenia prognozy, danych autorów i ich podpisów;
11. konieczności uzupełnienia zapisów rozdziału dotyczącego streszczenia opracowania w języku niespecjalistycznym;
12. konieczności aktualizacji zapisów dotyczących ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie zmiany ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U., poz. 1378) uchylającej uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030) (M.P. z 2017 r., poz. 260), uchylającej uchwałą nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020 (M. P., poz. 882);
13. konieczności aktualizacji zapisów dotyczących Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, przyjętego uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 (Dz. U., poz. 5954);
14. konieczności aktualizacji zapisów dotyczących uchwały nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 września 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym;
15. konieczności podania aktualnych dzienników ustaw, w których została opublikowana ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawa o odpadach.

2) Materiały źródłowe oraz podstawowe przepisy prawne

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w oparciu o następujące przepisy prawne oraz materiały źródłowe:

- 1) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³
- 2) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁴;
- 3) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁵,
- 4) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁶,

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn.zm.

⁴ Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn.zm.

⁵ Dz.U. z 2020 r., poz. 55

⁶ Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn.zm.

- 5) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne⁷,
- 6) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁸,
- 7) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach⁹,
- 8) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami¹⁰,
- 9) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko¹¹,
- 10) Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹²,
- 11) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹³,
- 12) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku¹⁴,
- 13) Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia na rzecz w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, przyjęte uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.¹⁵,
- 14) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza¹⁶;
- 15) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem¹⁷;
- 16) Dyrektywa 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (CAFE),
- 17) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry¹⁸,
- 18) Uchwała nr IX/168/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2019 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie ozonudła strefy wielkopolskiej”¹⁹,
- 19) Uchwała nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej²⁰,
- 20) Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych²¹
- 21) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi²²,
- 22) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych²³,

---

⁷ Dz. U. z 2020, poz. 310 z późn.zm.

⁸ Dz. U. z 2017, poz. 1161

⁹ Dz. U. z 2020, poz. 6 z późn.zm.

¹⁰ Dz.U. z 2020 r., poz. 282

¹¹ Dz. U., poz. 1839

¹² Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 z późn.zm.

¹³ Dz. U. z 2020 r., poz. 797 z późn. zm.

¹⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 112

¹⁵ M.P., poz. 794

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz.914

¹⁷ Dz. U. Nr 140, poz. 824

¹⁸ Dz. U, poz. 1967

¹⁹ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 6240

²⁰ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 5954

²¹ Dz. U., poz. 2148

²² Dz. U. 2017 poz. 2294

²³ Dz.U., poz. 2148

- 23) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin²⁴,
- 24) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów²⁵,
- 25) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt²⁶,
- 26) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000²⁷
- 27) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zaniemyśl ze zmianami, przyjęte uchwałą nr XXVIII/216/2009 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 28 grudnia 2009 r.;
- 28) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2017 – 2020 przyjęty uchwałą nr XXXV/240/2017 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 25 września 2017 r.;
- 29) Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Zaniemyśl na lata 2017 – 2023, przyjęty uchwałą nr XXXIV/232/17 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 28 lipca 2017 r.;
- 30) Mapa zasadnicza w skali 1:1000,
- 31) Mapa hydrograficzna w skali 1:50000, www.geoportal.pl,
- 32) Mapa sozologiczna w skali 1:50000, www.geoportal.pl,
- 33) Mapa topograficzna w skali 1:10000, www.geoportal.pl,
- 34) Szczegółowa mapa geologiczna Polski (SMGP) w skali 1:50000; www.ikar2.pgi.gov.pl,
- 35) Raporty o stanie środowiska w Wielkopolsce, WIOŚ w Poznaniu, www.poznan.wios.gov.pl,
- 36) Wyniki badań i oceny WIOŚ w Poznaniu, www.wios.gov.pl,
- 37) Dane z Państwowego Monitoringu Środowiska, www.gios.gov.pl,
- 38) Wstępna ocena ryzyka powodziowego dostępna na stronie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, www.kzgw.gov.pl,
- 39) Dane z przeglądarki mapowej e-PSH Państwowej Służby Hydrologicznej, <http://spdpsh.pgi.gov.pl/PSHv7/>,
- 40) Rastrowa Mapa Podziału Hydrograficznego Polski dostępna na stronie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, www.kzgw.gov.pl,
- 41) Dane dostępne na portalu www.geoportal.pl, w tym ortofotomapa.

3) Informacje o zawartości, głównych celach opracowania oraz powiązaniach z innymi dokumentami

Plan miejscowy został zainicjowany uchwałą nr VIII/69/2019 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 3 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w miejscowości Luboniec, obręb geodezyjny Luboniec, gmina Zaniemyśl. Obszar opracowania projektu planu miejscowego obejmuje teren o powierzchni ok. 32,7 ha, zlokalizowany w województwie wielkopolskim, powiecie średzkim, w gminie Zaniemyśl, w obrębie geodezyjnym Luboniec, położony na północ od drogi powiatowej nr 3675P Sulęcinek - Murzynówko oraz na wschód od przedłużenia drogi gminnej nr 562932P w kierunku południowym – do drogi

²⁴ Dz. U., poz. 1409

²⁵ Dz. U. z 2014 r., poz. 1408

²⁶ Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 z późn.zm.

²⁷ Dz. U. z 2014 r., poz. 1713

powiatowej nr 3675P. Jak wynika z uzasadnienia do uchwały opracowanie przedmiotowego planu miejscowego ma na celu ochronę gruntów rolnych i leśnych.

Dla obszaru opracowania projektu planu miejscowego nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Również w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zaniemyśl wraz ze zmianami przedmiotowy obszar przeznaczony jest pod tereny rolne, tereny dolesień oraz tereny lasów.

Projekt planu miejscowego wyznacza:

- tereny rolnicze, oznaczone symbolem R na rysunku planu;
- tereny leśne oznaczone symbolem ZL na rysunku planu;
- teren drogi wewnętrznej, oznaczony symbolem KDW na rysunku planu.

Projekt planu uwzględnia wnioski oraz nie narusza zapisów zawartych w poniższych dokumentach:

1. „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, przyjęty uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.²⁸. Zgodnie z tym dokumentem Gmina Zaniemyśl została zakwalifikowana do:
  - obszarów zagrożenia środowiska wynikających z ponadnormatywnego stosowania nawozów naturalnych w produkcji rolniczej lub niewłaściwego ich przechowywania związanego z obsadą zwierząt wynoszącą ponad 2 DJP na 1 ha użytków rolnych;
  - obszaru rozwoju turystyki kwalifikowanej obejmującej tereny na których występują obszary predysponowane do rozwoju funkcji turystyczno – rekreacyjnej oraz szlaki turystyczne o randze regionalnej;
  - gmin położonych na miejskich obszarze funkcjonalnym Poznania;
  - obszarów ochrony gleb dla celów produkcji rolnej;
  - obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy tj. gmin, na których znajdują się obszary o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym $p=10\%$ czyli raz na 10 lat, wynoszącym $p=1\%$ czyli raz na 100 lat i $p=0,5\%$ czyli raz na 500 lat;
  - obszarów o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe;
  - na terenie której przewiduje się budowę Kolei Dużych Prędkości na odcinku Warszawa – Łódź – Poznań/Wrocław;
  - na terenie której występują udokumentowane złoża gazu ziemnego Kaleje (4685), Kaleje -E (7780) oraz Zaniemyśl (11160), kruszyw naturalnych Czarnotki I (5658), Jaskowo (18020), Łękno JP (17710, 11770); piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno – piaskowej Łękno JP (11770);
  - obszarów położonych na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 150 Pradolina Warszawa – Berlin (Koło – Odra) oraz Subzbiornika Inowrocław – Gniezno nr 143;
  - obszarów położonych na terenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 - Ostoi Rogalińskiej (PLB300017) oraz Obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty Rogalińskiej Doliny Warty (PLH300012);
  - położonych na obszarze JCWP rzecznych: Brodek nr PLRW600016185492, Kanał Bobrowski nr PLRW60001718536, Miłosławka od Kanału Połczyńskiego do ujścia nr PLRW600017185489, Dopływ z Lucin nr PLRW60001718556, Dopływ z gaj. Czmoń nr PLRW600017185572, Moskawa od Wielkiej do ujścia nr PLRW600020185499, Warta od Lutyni

²⁸ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 4021

do Moskawy nr PLRW60002118539, Warta od Moskawy do Pyszącej nr PLRW600021185539, Głuszynka nr PLRW6000251857489,

- położonych na obszarze JCWP jeziornych: Jezioro Wielkie nr PLLW10147, Raczyńskie nr PLLW10144,
- położonych na obszarze JCWP podziemnych w podziale na 172 obszary: nr 60 - PLGW600060 oraz nr 61 - PLGW600061;
- miejscowość Zaniemyśl wymaga budowy obwodnicy;
- na terenie której zlokalizowana jest wąskotorowa linia kolejowa Środa Wielkopolska – Zaniemyśl;
- obszarów należących do obszarów terytorializacji polityki rozwoju: Miejski obszar ośrodka wojewódzkiego – Poznański Obszar Metropolitalny, Obszar ochrony gleb dla celów produkcji rolnej; Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy; Obszarów cennych przyrodniczo, Obszarów ochrony i kształtowania zasobów wodnych; Obszarów o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe
- znaczenia kulturowego tj. układu ruralistyczno – urbanistycznego jako przykładu lokalizacji miasta nowożytnego obok średniowiecznej wsi, założeń dworskich na Wyspie Edwarda oraz świątyni będących świadectwem swobód wyznaniowych;
- gmin o braku wyraźnych predyspozycji do rozwoju funkcji metropolitalnych;
- o strukturze zielonego pierścienia składającego się z terenów łąk i pastwisk, fragmentu Rynny Kórnicko – Zaniemyskiej oraz terenów osadniczych;
- o kluczowych elementach systemu przyrodniczego obejmującego obszary o randze europejskiej i krajowej: obszary Natura 2000 Ostoja Rogalińska i Rogalińska Dolina Warty; braku obszarów o randze regionalnej, obszarów o randze lokalnej: kompleks Lasów Kórnickich, lasy nadwarciańskie, płaty: leśne, ekosystemy zależne od wód (mokrańca) i wodne; korytarze ekologiczne: dolin rzecznych: krajowy korytarz Warty, regionalny korytarz Moskawy, lokalny korytarz: Głuszynka, Brodek, Miłosławka, korytarze lądowych: krajowy Doliny Warty,
- o sieci powiązań komunikacyjnych typu głównego; odcinka drogi nr 432 klasy G, zewnętrznego pierścienia drogowego dalekiego zasięgu – drogi klasy G; drogi wodnej Warty jako fragmentu drogi wodnej E70, linii kolejowej KDP, obwodnicy miejscowości Zaniemyśl oraz sieci powiązań komunikacyjnych typu podstawowego: dróg i odcinków dróg nr 2468P i 3575P klasy Z;
- o położeniu w strefie funkcjonowania transportu zbiorowego: strefie II obsługi kolejną o możliwości połączeń co 30 minut, strefie III o częstotliwości połączeń od 30 do 60 minut z udziałem komunikacji autobusowej oraz strefie IV z możliwością wykorzystania docelowej linii kolejowej przy jednoczesnym braku węzłów przesiadkowych oraz stacji i przystanków;
- braku stref ochrony bezpośredniej ujęć wody;
- położenia elementów infrastruktury technicznej takich jak: linia elektroenergetyczna 400 kV Kromolice – Ostrów Wlkp., linia elektroenergetyczna 110 kV Środa Wlkp. – Śrem, gazociągi wysokiego ciśnienia DN 300, DN 250, DN150, SRP I, gazociągi kopalne;
- położenia w strefie zewnętrznej – strefie równoważenia rozwoju oraz zielonego pierścienia metropolii (północny fragment gminy) w ramach stref Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego.

Obszar opracowania projektu planu miejscowego znajduje się w centralnej części gminy. Jest on położony poza formami ochrony przyrody. Jednocześnie cel jego opracowania wpisuje się w ustalenia dotyczące ochrony rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

2. Zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Zaniemyśl na lata 2017 – 2023 miejscowość Luboniec oraz obszar opracowania projektu planu miejscowego znajdują się poza obszarem zdegradowanym oraz obszarem rewitalizacji.

3. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2017 – 2020 wskazuje następujące cele, długookresowe, kierunki interwencji oraz zadania ukierunkowane na ochronę środowiska:

Tabela 1: Cele i kierunki interwencji w zakresie ochrony środowiska

Cele	Kierunki interwencji i wybrane zadania
Utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcji emisji pyłów i gazów cieplarnianych oraz energooszczędność	Opracowanie dokumentów planistycznych uwzględniających wymogi w zakresie ochrony jakości powietrza, klimatu oraz energooszczędności
	Monitoring stanu środowiska na podstawie dostępnych wyników badań i modernizacja kotłowni i infrastruktury c.o. w budynkach stanowiących własność gminną
	Monitoring zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej
	Wprowadzanie rozwiązań typu e-urząd
	Termomodernizacja gminnych budynków użyteczności publicznej
	Dofinansowanie transportu publicznego na terenie powiatu średzkiego
	Budowa ścieżek rowerowych i chodników na terenie gminy
	Stosowanie energooszczędnych urządzeń elektrycznych i oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej
	Budowa energooszczędnego oświetlenia dróg gminnych
	Instalowanie urządzeń działających na bazie odnawialnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej np. modułów fotowoltaicznych
	Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie OZE
Ochrona przed hałasem	Monitoring stanu środowiska (emisji hałasu) na podstawie dostępnych wyników badań
	Opracowanie dokumentów planistycznych uwzględniających wymogi w zakresie ochrony przed hałasem
	Budowa i modernizacja dróg gminnych w oparciu o technologie ograniczające emisję zanieczyszczeń do atmosfery
Budowa ścieżek pieszo – rowerowych i chodników przy drogach gminnych	
Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Monitoring stanu środowiska – emisji pól elektromagnetycznych na podstawie dostępnych wyników badań
	Opracowanie dokumentów planistycznych uwzględniających konieczność ochrony przed promieniowaniem niejonizującym
Ochrona jakości wód podziemnych i powierzchniowych	Monitoring stanu środowiska – jakości wód podziemnych i powierzchniowych na podstawie dostępnych wyników badań
	Rekultywacja jeziora Raczyńskiego w Zaniemyślu
	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w obiektach użyteczności publicznej

Cele	Kierunki interwencji i wybrane zadania
	<p>Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej na terenie gminy, w tym budowa przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych</p> <p>Modernizacja stacji uzdatniania wody na terenie gminy</p> <p>Modernizacja lokalnych przepompowni ścieków</p> <p>Prowadzenie ewidencji i kontroli zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, w tym kontrola umów zawartych na odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych</p> <p>Modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków w Łęknie</p> <p>Budowa studni nr 4 na terenie ujęcia w Brzostku oraz likwidacja studni nr 1 w Zaniemyślu</p> <p>Wydawanie zezwoleń na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych</p> <p>Stosowanie urządzeń wodooszczędnych w budynkach użyteczności publicznej</p> <p>Dofinansowanie Gminnej Spółki Wodnej w zakresie konserwacji urządzeń melioracji szczegółowych</p> <p>Działania zabezpieczające przed wystąpieniem powodzi oraz suszy</p> <p>Doposażenie w specjalistyczny sprzęt jednostki ratownicze</p>
Ochrona ziemi i gleb	<p>Opiniowanie projektów robót geologicznych</p> <p>Monitoring terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy</p> <p>Podnoszenie świadomości mieszkańców na temat degradacji gleb</p>
Prawidłowa gospodarka odpadami	<p>Organizacja systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych</p> <p>Akcje informacyjne w zakresie gospodarki odpadami dla mieszkańców i przedsiębiorców</p> <p>Budowa punktów do selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)</p> <p>Likwidacja dzikich wysypisk</p> <p>Rekultywacja terenu zdegradowanego / nieczynnego składowiska odpadów w Czarnotkach</p> <p>Kontrola zrekultywowanego mogilnika w Zwoli</p> <p>Realizacja programu inwentaryzacji i usuwania wyrobów zawierających azbest</p> <p>Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie gospodarki odpadami, w tym akcji „Sprzątanie Świata”</p> <p>Segregacja odpadów w budynkach użyteczności publicznej</p>
Ochrona zasobów przyrody	<p>Opracowanie dokumentów planistycznych dla obszarów ochronnych oraz uwzględnienia zasad ochrony przyrody i krajobrazu</p> <p>Inwentaryzacja cennych przyrodniczo miejsc w celu objęcia ich ochroną</p> <p>Działania wspierające ratowanie gatunków zagrożonych</p>

Cele	Kierunki interwencji i wybrane zadania
	Nasadenia drzew i krzewów na terenach przyszkolnych, skwerach, parkach i drogach gminnych
	Opracowania dotyczące walorów przyrodniczo – turystycznych gminy i ich promocja
	Rewitalizacja przestrzeni zdegradowanych
Edukacja ekologiczna	Współpraca, działania informacyjno – edukacyjne.

Źródło: Opracowanie własne

Przedmiotowe działania dotyczą obszaru całej gminy Zaniemyśl. Ustalenia projektu planu miejscowego dotyczące utrzymania dotychczasowej funkcji rolniczej i leśnej wpisują się w ustalenia przedmiotowego Programu.

4. Zgodnie z uchwałą nr XXXIX/286/2014 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 15 września 2014 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami gminy Zaniemyśl na lata 2014-2017²⁹ na obszarze objętym projektem planu miejscowego nie znajdują się obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz stanowiska ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków Archeologicznych.
5. Obszar objęty planem położony jest poza:
  - obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne tj. obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$);
  - obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne tj. poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$);
  - poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$);
  - obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego;
  - obszarem występowania podtopień tj. położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami w rejonie i sąsiedztwie doliny rzecznej.³⁰

4) Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko

Celem prognozy jest określenie skutków wywołanych zmianą zagospodarowania terenu na środowisko jako całość oraz jego poszczególne elementy. Celem prognozy jest także wskazanie i zaproponowanie działań ograniczających, łagodzących i eliminujących negatywny wpływ na środowisko.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne dane dotyczące charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska oraz dane państwowego monitoringu środowiska. Przedmiotowe dane opracowano przy zastosowaniu metod opisowych, w odniesieniu do obecnego sposobu zagospodarowania terenu, przy uwzględnieniu obecnego stanu wiedzy dotyczącej ochrony środowiska.

²⁹ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 5185

³⁰ www.pgi.gov.pl: zakładka geozagrożenia,

2. Stan oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

1) Położenie geograficzne

Gmina Zaniemyśl położona jest w centralnej części województwa wielkopolskiego, na południowy wschód od Poznania. Jest to gmina wiejska z siedzibą władz gminy we wsi Zaniemyśl. Należy do powiatu średzkiego i sąsiaduje z gminami:

- od północy z gminą Środa Wielkopolska oraz gminą Kórnik;
- od wschodu z gminą Krzykosy;
- od południa z gminą Książ Wielkopolski;
- od zachodu z gminą Śrem.

Powierzchnia gminy stanowi 107 km², co stanowi 17,4 % powiatu średzkiego. Obszar opracowania planu miejscowego zajmuje powierzchnię około 32,7 ha, co stanowi 0,3% powierzchni gminy.

Omawiany obszar zgodnie z podziałem Polski na regiony fizyczno - geograficzne J. Kondrackiego (1998), położony jest w obrębie Pojezierza Południowobałtyckiego. W skład Pojezierza Południowobałtyckiego na omawianym terenie wchodzi makroregion Pojezierze Wielkopolskie z mezoregionem Równina Wrzesińska oraz makroregion Pradolina Warciańsko – Odrzańska z mezoregionem Kotlina Śremska. Obszar opracowania projektu planu miejscowego leży na terenie Równiny Wrzesińskiej. Równinę Wrzesińską tworzy wysoczyzna morenowa falista i płaska o wysokości bezwzględnej 75,0 – 83,0 m n.p.m.. Wysoczyzna ograniczona jest dwoma dużymi formami: od zachodu polodowcową rynną kórnicką z 9 jeziorami, z których największe na terenie gminy Zaniemyśl stanowi jezioro Raczyńskie, o od południa i południowego – wschodu wciną się na głębokość kilkunastu metrów w powierzchnię wysoczyzny.

2) Ukształtowanie powierzchni ziemi, rzeźba terenu, geologia, surowce mineralne

Gmina Zaniemyśl leży w obrębie monokliny przedsudeckiej. Tworzą ją nieskonsolidowane i słabo zaburzone osady wieku permsko – mezozoicznego, zapadające monoklinalnie w kierunku północno – wschodnim. Na utworach permsko – mezozoicznych zalegają utwory kenozoiku – trzeciorzędu i czwartorzędu. Trzeciorząd tworzą osady oligocenu, miocenu i pliocenu, których miąższość na terenie gminy sięga 110 – 150 m. Podłoże podczwartorzędowe zalega na rzędnej 30 – 60 m n.p.m. i reprezentowane jest przez ility plioceńskie. Czwartorzęd reprezentowany jest głównie przez osady plejstocenu oraz niewielkiej miąższości osady holocenu. Miąższość utworów czwartorzędowych wynosi 20 – 30 m. Utwory plejstocenne to gliny zwałowe zlodowaceń środkowo i północnopolskich, lokalnie rozdzielonych piaszczysto – żwirowymi utworami wodnolodowcowymi. Warstwy powierzchniowe stanowią, poza holocenem, plejstocenne utwory ostatniego zlodowacenia vistuliańskiego, fazy leszczyńskiej i częściowo młodsze cechujące się zróżnicowaniem litologicznym i facjalnym. Są to gliny zwałowe wysoczyzn dennomorenowych, lokalnie z piaskami i żwirami akumulacji lodowcowej i ozów oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe miejscami przykryte piaskami eolicznymi. W rynnach Jezior Zaniemyskich występują mułki i piaski jeziorne, a w pradolinie mułki, piaski i żwiry rzeczne. Najmłodsze utwory holocenne związane z obniżeniami dolinowymi, zagłębieniami bezodpływowymi i Pradolina Warszawsko – Berlińską reprezentowane są przez piaski, żwiry rzeczne, mursze i torfy.

Zgodnie z szczegółową mapą geologiczną Polski w skali 1:50000 na terenie obszaru opracowania projektu planu miejscowego występują:

- piaski i żwiry, miejscami gazy lodowcowe na glinach zwałowych Zlodowacenia Wisły, o genezie osadów lodowcowych (morenowe, glacialne), o średniej wodnoprzepuszczalności,

- gliny zwałowe Zlodowacenia Wisły o genezie osadów lodowcowych (morenowe, glacialne), o słabej wodoprzepuszczalności;
- gliny zwałowe na piaskach i żwirach wodnolodowcowych Zlodowacenia Wisły, o genezie osady lodowcowe (morenowe, glacialne), o słabej wodoprzepuszczalności;
- piaski i żwiry wodnolodowcowe Zlodowacenia Wisły, o genezie osady wodnolodowcowe (fluwioglacialne, rzeczno – lodowcowe, sandrowe), o bardzo dobrej wodoprzepuszczalności.

Natomiast zgodnie z mapą litogenetyczną Polski w skali 1:50000 na terenie obszaru opracowania projektu planu występują piaski żwirowate i gliny o genezie lodowcowej oraz piaski żwirowate o genezie wodnolodowcowej.

Na terenie opracowania projektu planu miejscowego nie występują złoża kruszyw naturalnych i związane z nimi obszary i tereny górnicze. Jednocześnie ta część gminy objęta jest koncesją nr 29/2001/Ł z dnia 8 maja 2017 r. na poszukiwanie i rozpoznanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Śrem – Jarocin”, ważna do dnia 8 maja 2047 r.

Teren objęty projektem planu nie znajduje się w prowadzonym przez Starostę Średzkiego rejestrze terenów, na których występują osuwiska oraz w rejestrze terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, zgodnie z opracowaniem tj. „Wstępną dokumentacją wraz ze sporządzeniem rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi na terenie powiatu średzkiego dla gminy Krzykosy i Zaniemyśl”, wykonanej w listopadzie 2016 r.³¹ Na przedmiotowym terenie brak jest udokumentowanych złóż kopalin oraz ujęć wód podziemnych znajdujących się we właściwości Starosty Średzkiego jako organu administracji geologicznej.

3) Warunki glebowe

Występujące na terenie gminy gleby w większości zakwalifikowane zostały do gleb o średnio dobrej, średniej i słabej jakości. Dominują gleby IV klasy bonitacyjnej, następnie V i VI oraz klasy III. Klasy I i II bonitacyjna w ogóle na terenie gminy nie występuje. Na terenie gminy dominują gleby brunatne wyługowane, pseudobielicowe oraz czarne ziemie właściwe. Występują tu także czarne ziemie zdegradowane, mady, gleby mułowo – torfowe oraz brunatne właściwe.

Według ostatniego Powszechnego Spisu Rolnego, który został przeprowadzony w 2010 r. grunty rolne stanowiły 57 % powierzchni gminy, z czego 93% gruntów rolnych ogółem stanowiły użytki rolne, 0,15 % sady, 9% łąki trwałe, a 2,8 % pastwiska trwałe.

Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2015 – 2017 r.”³² wskazuje, że na terenie gminy Zaniemyśl nie był zlokalizowany żaden punkt badawczy. Najbliżej położony znajdował się w miejscowości Winna Góra, w gminie Środa Wielkopolska (pkt nr 113), na typie gleby Ap (gleby płowe), stanowiącej 4 kompleks przydatności rolniczej i IIIb klasę bonitacyjną. Wyniki badań także w odniesieniu do pozostałych punktów pomiarowych wskazują że:

- 1) wyniki badań opisujących właściwości i jakość gleb wskazują brak istotnych zmian na przestrzeni 25 lat w porównaniu ze stanem wyjściowym;
- 2) zwiększenie udziału kwaśnych i bardzo kwaśnych gleb wynika z przyczyn naturalnych (skład mineralogiczny skały macierzystej) oraz zaniedbań w wapnowaniu;
- 3) poziom próchnicy nie uległ zmianie;
- 4) nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych zawartości pestycydów.

Obszar objęty planem miejscowym zakłada utrzymanie dotychczasowej funkcji terenu poprzez ochronę rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

³¹ Hydrogeo, Justyna Dąbrowska, Zaniemyśl, listopad 2016

³² Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Państwowy Instytut Badawczy, Puławy, kwiecień 2017 r.

4) Charakterystyka stosunków wodnych

a) Wody powierzchniowe

Teren objęty planem leży w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Warty, w ekoregionie Równiny Centralne.

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną system gospodarowania wodami opiera się o dorzecza, a podstawowym elementem podziału hydrograficznego obszarów dorzeczy są jednolite części wód. Jednolita część wód oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych. Jednolite części wód są jednostkami, dla których określa się stan wód. Badania stanu wód powierzchniowych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ramowa Dyrektywa Wodna została zaimplementowana do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.

Gmina Zaniemyśl położona jest na obszarze JCWP rzecznych: Brodek nr PLRW600016185492, Kanał Bobrowski nr PLRW60001718536, Miłośławka od Kanału Połczyńskiego do ujścia nr PLRW600017185489, Dopływ z Lucin nr PLRW60001718556, Dopływ z gaj. Czmoń nr PLRW600017185572, Moskawa od Wielkiej do ujścia nr PLRW600020185499, Warta od Lutyni do Moskawy nr PLRW60002118539, Warta od Moskawy do Pyszącej nr PLRW600021185539, Głuszynka nr PLRW6000251857489 oraz JCWP jeziornych: Jezioro Wielkie nr PLLW10147, Raczyńskie nr PLLW10144.

Obszar opracowania projektu planu miejscowego położony jest na obszarze JCDP nr PLRW600020185499 Moskawa od Wielkiej do ujścia, która:

- stanowi rzekę niziną żwirową, o wielkości zlewni 100 – 10 000 km², wysokości w m n.p.m. < 200, obejmującą 57 JCWP;
- stanowi silnie zmienioną część wód (SZCW), gdzie nastąpiło przekroczenie 1 wskaźnika hydrologicznego oraz 2 wskaźników hydromorfologicznych;
- jest niemonitorowana, jest stan jest zły i jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- cechuje się dobrym potencjałem ekologicznym oraz dobrym stanem chemicznym;
- dla której przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego ze względu na brak możliwości technicznych do 2027 r;

Jako przyczynę wskazano, że w zlewni występują presje: nierozpoznana i komunalna. W programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy - Prawo wodne, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. Konieczne jest również dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. W celu rozpoznania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zaplanowano następujące działania: przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu ustalenia przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu wód z uwagi na stan fizykochemiczny, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu zaplanowania działań ukierunkowanych na redukcję fosforu.

W ramach działań przewidziano:

- działania wynikające z konieczności porządkowania gospodarki wodno – ściekowej;
- kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw;

- analizę stanu zlewni;
- opracowanie warunków korzystania z wód zlewni;
- przegląd pozwoleń wodnoprawnych.

Monitoring jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w formie:

- 1) pomiarów objętości i poziomu lub natężenia przepływu wód w zakresie stosownym dla stanu ekologicznego i chemicznego oraz potencjału ekologicznego;
- 2) badania wskaźników jakości wód na potrzeby oceny:
  - a) stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione i trendów jego zmian,
  - b) potencjału ekologicznego sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych i trendów jego zmian,
  - c) stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych i trendów jego zmian.
  - d) spełnienia dodatkowych wymagań określonych dla obszarów chronionych,
  - e) długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych.

Rodzaje monitoringów wód powierzchniowych to:

- 1) monitoring diagnostyczny
- 2) monitoring operacyjny
- 3) monitoring badawczy
- 4) monitoring obszarów chronionych

Ostatnie badania przedmiotowej JCWP miało miejsce w 2018 r. w miejscowości Kępa Wielka (gm. Zaniemyśl) i wykazało 4 klasę czystości wód, słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz ostatecznie zły stan wód.³³

b) Wody podziemne

Teren opracowania projektu planu miejscowego usytuowany jest poza obszarem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawsko – Berlińska, ale w jego sąsiedztwie. Jest to zbiornik o charakterze ponadregionalnym, o charakterze porowym, o zasobach występujących w czwartorzędowych utworach wodonośnych i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych wynoszących 350 000 m³/d przy module 217 m³/d x km² i wodoprzewodności 200-500 m²/d. Zbiornik cechuje się swobodno – naporowym zwierciadłem wody, a zasadnicze znaczenia dla zaopatrzenia w wodę stanowi poziom wód gruntowych i wód wgłębnych pradoliny. Jakość wód GZWP nr 150 zaliczona została w większości do klasy III – zadowalającej jakości. Występuje lokalne podwyższenie stężenia żelaza, manganu oraz potasu, natomiast pozostałe wskaźniki występują w ilościach dopuszczalnych. GZWP nr 150 nie posiada zabezpieczenia utworami nieprzepuszczalnymi i tym samym jest podatny na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Jest to zbiornik o charakterze odkrytym z lokalnie występującą warstwą izolującą. Obszar zbiornika stanowią w zdecydowanej większości łąki, pola uprawne i lasy. Teren GZWP cechuje się stosunkowo niskim zaludnieniem z przewagą małych miast do 5 tysięcy mieszkańców. Z tych względów, biorąc pod uwagę także sposób zagospodarowania terenu oraz uwarunkowania hydrogeologiczne, wyznaczono obszar ochronny o powierzchni 1926,5 km². Rzeczywisty pobór wód podziemnych na terenie zbiornika 2010 r. wynosił 90 849 m³/d, co stanowiło około 26% zasobów dyspozycyjnych.³⁴

Obszar opracowania projektu planu miejscowego znajduje się w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 61 ((identyfikator UE – PLGW600061), zaliczonej do region wodnego Warty, dorzecza Odry. JCWPd to warstwy wodonośne w piaskach typu krzemionkowego czwartorzędowych (Q) i mioceńskich (M), o charakterze porowym, średnim współczynniku filtracji wynoszącym 5×10^{-4} –

³³ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2014 – 2019 – tabela: www.gios.gov.pl

³⁴ Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017 r.

10⁻⁵, o średniej miąższości utworów wodonośnych wynoszącej 20-40 m, lokalnie 10-20 m, liczbie poziomów wodonośnych 1-2 oraz nadkładzie warstwy wodonośnej cechującej się głównie utworami słaboprzepuszczalnymi, lokalnie przepuszczalnymi piaskami czwartorzędowymi (Q)³⁵.

Na terenie gminy nie były zlokalizowane żadne punkty badawcze w ramach badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Najbliżej zlokalizowane punkty znajdowały się w gminach sąsiednich tj. w Środzie Wielkopolskiej (pkt nr 1852) oraz w Książu Wielkopolskim (pkt nr 2609). Ostatnie badania w Książu Wielkopolskim miały miejsce w 2019 r. i przeprowadzone były w miejscowości Książ Wielkopolski, na utworach czwartorzędowych (Q), o głębokości do stropu warstwy wodonośnej wynoszącej 8,82 m, swobodnym zwierciadło, na gruntach rolnych. Badanie wykazało III klasę - wody zadowalającej jakości. Ostatnie badanie na terenie gminy Środa Wielkopolska miało miejsce w 2019 r. w miejscowości Nietrzanowo, na terenach leśnych, swobodnym zwierciadło wody, na utworach czwartorzędowych (Q), o głębokości do stropu warstwy wodonośnej wynoszącej 2,13m. Badanie wykazało II klasę jakości – wody dobrej jakości.³⁶

Obszar objęty projektem planu, zgodnie z rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w rejonie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć³⁷, zaliczony został do obszarów wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Na obszarze opracowania planu miejscowego brak jest ujęć wód podziemnych dla których Starosta Średzki jest właściwym organem administracji geologicznej.

Zgodnie z ostrzeżeniem nr 1/2020 z dnia 27 marca 2020 r. Państwowej Służby Hydrogeologicznej dotyczącym wprowadzenia stanu zagrożenia hydrogeologicznego, gmina Zaniemyśl znalazła się w 2020 r. na obszarze występowania zjawiska niżówki hydrogeologicznej. Oznacza to, że niskie stany położenia swobodnego zwierciadła wód podziemnych pierwszego poziomu wodonośnego mogą lokalnie powodować występowanie niedoborów wody w indywidualnych płytkich ujęciach gospodarskich oraz w ujęciach komunalnych użytkujących pierwszy poziom wodonośny, przy braku trudności w funkcjonowaniu ujęć eksploatujących głębsze poziomy wodonośne. Również Prognoza sytuacji hydrogeologicznej w strefach zasilania i poboru wód podziemnych 01.06.2020 – 30.06.2020 wskazuje, że również na terenie gminy Zaniemyśl, przy założeniu niekorzystnych warunków meteorologicznych prognozowane jest występowanie niżówki hydrogeologicznej.³⁸

c) Retencja

Wsparcie dla małej retencji na terenie województwa wielkopolskiego odbywa się w oparciu o „Program małej retencji na lata 2016 – 2022 dla województwa wielkopolskiego”, realizowany przez samorząd województwa wielkopolskiego. Dodatkowo dnia 10 września 2019 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę nr 92 w sprawie „Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2030”, który początkowo funkcjonował pod nazwą „Program rozwoju retencji na lata 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2013. W przedmiotowym dokumencie opisany jest aktualny stan i charakterystyka retencji wodnej w Polsce, dotychczasowe i obecne działania w tym zakresie, zakres, cel i priorytety programu, oczekiwane efekty, środki i narzędzia, wykaz inwestycji realizowanych i planowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w zakresie retencji. Ostateczne opracowanie Programu (PPNW) planowane jest na I kwartał 2021 roku.

³⁵ Zestawienie tabelaryczne informacji o jednolitych częściach wód podziemnych w podziale na 172 obszary, www.mjwp.gios.gov.pl

³⁶ Badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone w ramach Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie w 2019 r., www.gios.gov.pl

³⁷ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 1638

³⁸ www.pgi.gov.pl/ps

d) Ryzyko powodziowe

Obszar objęty planem położony jest poza:

- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne tj. obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$);
- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne tj. poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$);
- poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$);
- obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego;
- obszarem występowania podtopień tj. położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami w rejonie i sąsiedztwie doliny rzecznej.

5) Gospodarka wodno – ściekowa

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w 1018 r. na terenie gminy znajdowało się 113,5 km sieci wodociągowej oraz 52,5 sieci kanalizacyjnej. Do sieci wodociągowej podłączonych było 90,8 % mieszkańców gminy, a do sieci kanalizacyjnej 71,9 % mieszkańców. Zasady dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Zaniemyśl uregulowane zostały w uchwale nr XXXII/210/2017 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 5 czerwca 2017 r.³⁹, zmienionej rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Wielkopolskiego nr KN-I.4131.1.377.2017.7 z dnia 5 lipca 2017 r.⁴⁰, a gestorem sieci jest gmina. Na terenie gminy działa 7 ujęć wody korzystających z poziomu mioceńskiego, położonych w miejscowościach: Brzostek, Czarnotki, Jaszkowo (nieczynne), Jeziory Wielkie, Płaczki, Polwica oraz Zaniemyśl.

Zgodnie z uchwałą nr XXVII/188/2020 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Zaniemyśl⁴¹ aglomeracja Zaniemyśl z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Jeziory Małe obejmuje miejscowości: Zaniemyśl, Łękno, Jeziory Wielkie, Jeziory Małe, Doliwiec Leśny, Polwica, Zwola, Majdany.

Na terenie gminy istnieje jedna gminna oczyszczalnia ścieków Łękno, zlokalizowana przy ul. Polnej w Jeziorach Małych. Jest to oczyszczalnia typu mechaniczno – biologicznego, a oczyszczone ścieki odprowadzane są do rowu melioracji szczegółowej o nazwie Rów Polwicki.

Obszar opracowania projektu planu miejscowego to grunty rolne i leśne, a zatem tereny nie wymagające podłączenia ani do sieci wodociągowej ani kanalizacyjnej.

6) Gospodarka odpadami komunalnymi

Gmina Zaniemyśl jest członkiem Porozumienia Międzygminnego, w skład którego wchodzi 17 gmin z regionu VI i które obsługiwane są przez „Zakład Gospodarki Odpadami” Sp. z o.o. w Jarocinie, która stanowi Regionalną Instalację do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w zakresie:

- składowiska opadów;
- instalacji mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych;
- instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (kompostowania).

³⁹ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 4343

⁴⁰ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 5004

⁴¹ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 9374

Do tej pory na terenie gminy nie został zlokalizowany Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Obecnie miejscem zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jarocinie w Witaszyczkach 1A.

7) Powietrze atmosferyczne

Jakość powietrza atmosferycznego jest wypadkową naturalnych procesów i zjawisk zachodzących

w atmosferze oraz emisji substancji związanych z działalnością człowieka. Z powodu wpływu emisji antropogenicznej na środowisko konieczne jest podejmowanie działań zmniejszających presję i niekorzystne zmiany w środowisku. Główny kierunek działań skierowany jest na redukcję emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z opalania i procesów technologicznych. Ważne są również zadania związane z dbałością o stan dróg i taboru komunikacji publicznej oraz utrzymaniem czystości i pielęgnacji zieleni. Rozkład emisji substancji gazowych i pyłowych do powietrza w znaczącym stopniu odpowiada charakterowi zagospodarowania terenu. Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają: zanieczyszczenia przemysłowe, zanieczyszczenia wywołane emisją niską oraz zanieczyszczenia komunikacyjne.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza gmina Zaniemyśl należy do strefy wielkopolskiej (PL3003) – pozostałej części województwa. Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. W roku 2020 dla terenu województwa wielkopolskiego przeprowadzono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego, dotyczącą roku 2019. Ocena dokonywana jest w oparciu o punkty pomiarowe uzupełnione danymi z modelowania matematycznego. Obszary przekroczeń dla poszczególnych substancji zostały określone na podstawie wyników modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w połączeniu z analizą wyników uzyskanych w stacjach pomiarowych.

Przy ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi uwzględnia się 12 substancji: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₂H₆, ozon O₃, pył PM₁₀, pył PM_{2.5}, ołów Pb w PM₁₀, arsen As w PM₁₀, kadm Cd w PM₁₀, nikiel Ni w PM₁₀, benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀, a w celu ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje: dwutlenek siarki SO₂; tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w rocznej ocenie jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2019, zaprezentował wyniki oceny jakości powietrza atmosferycznego pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia oraz dla ochrony roślin. Wynikiem tej oceny jest zaliczenie strefy wielkopolskiej do jednej z klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.

2. w klasyfikacji dodatkowej (klasyfikacja wprowadzona na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej):

- do klasy A1 – jeżeli brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} dla fazy II – tj. ≤20 µg/m³;

- do klasy C1 – jeżeli odnotowano przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} dla fazy II – tj. >20 µg/m³;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Roczna ocena jakości powietrza na rok 2098 w województwie wielkopolskim dla strefy wielkopolskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia ludzi wykazała przekroczenie i zaliczenie do klasy C pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu B(a)P w PM₁₀, do klasy C1 pyłu PM_{2.5} oraz klasy D2 ozonu O₃. W przypadku pozostałych mierzonych substancji nie zanotowano przekroczeń i tym samym strefę wielkopolską zakwalifikowano w tym zakresie do klasy A. Jako główną przyczynę przekroczeń należy wskazać oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków.

Tabela 2: Klasy jakości powietrza na terenie strefy wielkopolskiej w 2019 r.

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	BaP (PM ₁₀)	PM _{2.5}
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
PL3003	sStrefa wielkopolska	A	A	A	A	A (D2)	C	A	A	A	A	C	A (C1)

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki na rok 2019

Należy zwrócić uwagę, że zaliczenie do klasy C nie oznacza jednocześnie, że jakość powietrza na terenie całej strefy nie spełnia określonych wymogów i konieczności prowadzenia intensywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarze całej strefy. Oznacza natomiast konieczność podjęcia działań w odniesieniu do wybranych, o określonym zasięgu, obszarów w strefie i dla określonych zanieczyszczeń. Należy także zauważyć, że na otrzymane wyniki mają istotny wpływ występujące w roku badania warunki meteorologiczne takie jak temperatura powietrza, opady atmosferyczne, pokrywa śnieżna, rozkład kierunków wiatrów. W 2019 r. warunki meteorologiczne, a zwłaszcza temperatura, brak opadów, okresy bezwietrzne, w istotny sposób wpływały na jakość powietrza. Porównując wyniki z 2019 r. oraz 2018 r. należy stwierdzić, że w przypadku pyłu PM_{2,5} w 2018 r. strefa wielkopolska zakwalifikowana została do klasy C, a w 2019 r. do klasy A

Ocena jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin nie wykazała przekroczeń w zanieczyszczeniu powietrza dwutlenkiem azotu oraz dwutlenkiem siarki, a co za tym idzie strefa wielkopolska została zaliczona do klasy A. W przypadku ozonu, a w szczególności parametru AOT40 (wskaźnik określający zanieczyszczenie powietrza ozonem, obliczany dla okresu maj – lipiec), nastąpiły przekroczenia i strefa wielkopolska została zaliczona do klasy C wg poziomu docelowego i klasy D2 wg poziomu celu długoterminowego. W tym przypadku nastąpiło pogorszenie, ponieważ w 2018 r. strefa wielkopolska w zakresie ozonu była zakwalifikowana do klasy A.

Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza jest wyodrębnienie stref, wymagających podjęcia działań naprawczych, zmierzających do poprawy jakości powietrza (strefy klasy C). Fakt ten nakłada na zarząd województwa obowiązek przygotowania oraz uchwalenia programów ochrony powietrza (POP). Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XXI/391/20 z dnia 13 lipca 2020 r. przyjął „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”. W Programie wyznaczono działania związane z redukcją

emisji ze źródeł indywidualnego ogrzewania lokali skorygowane pod kątem wielkości redukcji emisji koniecznej do osiągnięcia oraz rodzaju działań jakie mają być podejmowane. Wskazano również działania ograniczające emisję komunikacyjną oraz działania systemowe. Jednym z działań systemowych realizowanym przez gminy jest: uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania budynków w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych oraz uwzględnianie tych zapisów w decyzjach o warunkach zabudowy i poddaniu analizie na etapie wydawania pozwoleń na budowę. Zapisy w planach powinny również dotyczyć projektowania linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miast ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenia powierzchni terenów zielonych (nasadzanie drzew i krzewów).

Zgodnie z Raportem o Stanie Środowiska w Wielkopolsce: „dotrzywanie wymaganych prawem norm jest wyrazem troski o środowisko i podstawą jego ochrony przed oddziaływaniem negatywnych czynników, stanowi także element ochrony zdrowia ludzi. Początkowo obserwowano znaczący wpływ na jakość powietrza sektora energetyki i przemysłu, a znacznie mniejszy sektora transportu i bytowo-komunalnego. W wyniku stosowania rozwiązań techniczno-technologicznych i prawnych wpływ sektora przemysłu znacznie się zmniejszył. Jednakże mimo znacznej redukcji emisji w tym obszarze, standardy jakości powietrza nadal nie są dotrzywane. Wyniki ocen rocznych wskazują, że za nieodpowiednią jakość powietrza w Polsce odpowiada w pierwszej kolejności zjawisko tzw. niskiej emisji, pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego oraz z transportu.”

Dążąc do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza wynikających z emisji z obiektów zaliczanych do sektora komunalno – bytowego tj. lokalnych kotłowni i palenisk domowych, wyposażonych w niskie emitery i zlokalizowanych często w centralnych, gęsto zabudowanych obszarach miast, emisji z transportu drogowego oraz pyłu z zakładów przemysłowych przy uwzględnieniu warunków meteorologicznych takich jak niska temperatura, brak wiatru, występowanie inwersji termicznej Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (strefa wielkopolska), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.⁴² Uchwała ta wprowadza ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko. Uchwała określa rodzaje podmiotów oraz instalacje, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy. Podmiotami tymi są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, eksploatujące instalacje (w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy Prawo ochrony środowiska), w których następuje spalanie paliw stałych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne, takich jak kocioł, kominek lub piec. Uchwała wprowadza zakaz stosowania następujących paliw:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- 2) mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %;
- 4) węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
  - a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
  - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,

⁴² Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 8807

c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %;

5) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Uchwałą nr XI/68/2015 z dnia 28 września 2015 r. Rada Gminy Zaniemyśl podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia i wdrożenia do realizacji „Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Zaniemyśl”.

W ramach tego programu przewidziano takie zadania jak:

- termomodernizację budynków użyteczności publicznej;
- budowę ścieżek i szlaków rowerowych;
- modernizację i rozbudowę oświetlenia ulicznego oraz w obiektach użyteczności publicznej;
- wymianę, rozbudowę, modernizację taboru jednostek organizacyjnych;
- poprawę efektywności energetycznej obiektów mieszkalnych;
- modernizację przedsiębiorstw i placówek usługowych w kierunku energooszczędnym.

W niniejszym przypadku plan miejscowy utrzymuje dotychczasową funkcję terenu tj. rolniczą i leśną, bez możliwości zabudowy. Stąd też nie dojdzie w tym przypadku do powstawania ww. źródeł niskiej emisji. Na jakość powietrza będzie miał wpływ rodzaj i stan techniczny urządzeń wykorzystywanych w produkcji rolnej i leśnej, a zatem realizacja ostatniego zadania ukierunkowanego na modernizację przedsiębiorstw w kierunku energooszczędności.

8) Warunki akustyczne

Kryteria poprawności klimatu akustycznego w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz dział V „Ochrona przed hałasem” ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Dla klas terenu wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje podano dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej (6:00–22:00) i L_{AeqN} w porze nocnej (22:00–6:00) oraz dopuszczalne wartości wskaźników długookresowych L_{DWN} i L_N dla poszczególnych rodzajów źródeł hałasu i określonych przedziałów czasu. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób zagospodarowania.

W projekcie planu miejscowego nie wyznaczono żadnych terenów przewidzianych pod zabudowę, w tym także terenów wymagających ochrony akustycznej. Źródłem hałasu będzie praca urządzeń i maszyn związanych z produkcją rolną i leśną, jednakże będzie ona miała charakter sezonowy.

9) Pole elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne to pole elektryczne, magnetyczne i elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300GHz. Z uwagi na sposób oddziaływania promieniowania na materię widmo promieniowania elektromagnetycznego można podzielić na promieniowanie jonizujące i niejonizujące. Wokół linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia pojawiają się promieniowanie niejonizujące. Nadmierne dawki takiego promieniowania działają szkodliwie na człowieka i inne organizmy żywe. Może powodować wystąpienie zaburzeń funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz narząd słuchu i wzroku. U roślin powoduje opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, u zwierząt zaburzenia neurologiczne, nieprawidłowości w funkcjonowaniu układu krążenia, zakłócenia wzrostu.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r.⁴³ w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, które uchylilo z dniem 1 stycznia 2020 r. dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania ich poziomów.⁴⁴ Dopuszczalne poziomy pól elektroenergetycznych w środowisku zróżnicowano dla: terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Wartość dopuszczalna dla miejsc dostępnych dla ludności wynosi 28-10000 V/m (w zależności od częstotliwości), natomiast dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową 1 kV/m. W 2018 r. w oparciu o nieobowiązujące ww. rozporządzenie Ministra Środowiska Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu przeprowadził badania pól elektromagnetycznych w środowisku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na 45 punktach pomiarowych. Na terenie gminy Zaniemyśl nie został zlokalizowany żaden punkt pomiarowy. Najbliżej położony znajdował się na terenie gminy Krzykosy w miejscowości Sulęcín (pkt nr 45) oraz w Środzie Wielkopolskiej (pkt nr 30). W żadnym z punktów badawczych nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych (7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz). W ramach monitoringu przeprowadzono także kontrolę 2 stacji bazowych telefonii komórkowej (instalacje radiokomunikacyjne) oraz 132 kontrole dokumentacyjne w zakresie instalacji emitujących pola elektromagnetyczne. Tutaj także nie stwierdzono przekroczeń. Również wśród 2066 złożonych sprawozdań z pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w 2018, a przekazanych przez prowadzących instalacje oraz użytkowników urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne nie odnotowano przekroczeń.

10) Klimat lokalny

Według A. Wosia (1993) teren gminy należy do regionu klimatycznego XV środkowopolskiego. Cechą charakterystyczną tego regionu jest występowanie pogody bardzo ciepłej i jednocześnie pochmurnej i bez opadów, z mniejszą amplitudą temperatur oraz wczesną wiosną i latem, a krótką zimą.

Tabela 3: Temperatura, opady oraz usłonecznienie w 2019 r.

TEMPERATURA					
Sezon	Najniższa temperatura	Najwyższa temperatura	Średnia temperatura	Średnia temperatura – wielolecie 1971-2000	Średnia temperatura – wielolecie 1981-2010
Zima	-8° - -7°C	11° -12°C.	1°-2° C	0° - -1°C	0° - -1°
Wiosna	-1° - -2°C	23 -24°C	9° -10°C	7° -8°C	8° - 9°C
Lato	9° -10°C	34° - 35°C	21° - 22°C	17° - 18°C	18° - 19°C
Jesień	0° - -1°C	23° -24°C	10° -11°C	8° - 9°C	8° -9°C
Rok	-4° -3°	31° -32°	11° - 21°	8° - 9°	8° - 9°
SUMA OPADÓW					
Sezon	Suma opadów			Wielolecie 1971-2000	Wielolecie 1981-2010
Zima	100 – 120 mm			75 - 100 mm	80 - 100 mm
Wiosna	100 – 120 mm			100 - 125 mm	100 - 120 mm
Lato	75 - 100 mm			175 – 200 mm	175 - 200 mm

⁴³ Dz.U., poz. 2448

⁴⁴ Dz.U. Nr 192, poz. 1883

Jesień	100-120mm	100 - 125 mm	100 - 120 mm
Rok	350 -400 mm	450 - 500mm	450 - 500 mm
USŁONECZNIENIE			
Sezon	Usłonecznienie	Wielolecie 1971-2000	Wielolecie 1981-2010
Zima	160 – 180 h	130 - - 150 h	140 – 160 h
Wiosna	530 – 560 h	500 – 520 h	540 - 560 h
Lato	850 – 900 h	680 – 700 h	740 – 770 h
Jesień	340 – 360 h	280 – 290 h	300 – 310 h
Rok	2000 – 2100 h	1620 – 1640 h	1700 – 1750 h

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych IMiGW – PIB

Temperatura wahała się zatem w 2019 r. od -8 °C zimą do ponad 34°C latem. Największe odchylenie względem wielolecia wystąpiło latem. Suma opadów rocznych w 2019 r. wyniosła 350-400 mm. Największe różnice wystąpiły latem, gdzie opad był trzykrotnie niższy niż w wieloleciu. Również pod względem usłonecznienia największe różnice wystąpiły latem. Na stacji meteorologicznej w Poznaniu zanotowano w lipcu 2019 r. maksymalną temperaturę 38°C oraz w czerwcu 2019 r. 16,7 h usłonecznienia w ciągu jednej doby⁴⁵. Z pomiarów wynika, że 2019 r. cechował się bardzo słonecznym, ciepłym latem o niewielkiej ilości opadów.

Tendencje zmian klimatycznych w skali globalnej, to wzrost temperatury oraz częstotliwość i nasilenie zjawisk ekstremalnych. Ocieplenie spowodowane jest przede wszystkim zwiększającą się ilością gazów cieplarnianych wytwarzanych przez człowieka.

11) Szata roślinna i świat zwierzęcy

Szata roślinna gminy reprezentowana jest przez zbiorowiska leśne, łąk i pastwisk oraz roślinność wodną. Krajobraz gminy wzbogacony jest przez parki dworskie oraz zadrzewienia śródpolne, sady i ogrody przydomowe. Zbiorowiska łąk i pastwisk występują w obniżeniach terenu na siedliskach łąkowych. Lasy stanowią około 24,9 % powierzchni gminy, co przekracza średnią dla powiatu średzkiego wynoszącą 16,3 %⁴⁶. Świat zwierzęcy reprezentowany jest ssaki i ptaki związane z lasami oraz występującymi zbiornikami wodnymi. Obszar opracowania projektu planu miejscowego jest to teren rolniczy i w niewielkim zakresie teren leśny. Na tym terenie występuje zatem fauna i flora charakterystyczna dla obszarów upraw polowych oraz towarzyszących im kompleksów leśnych.

12) Przyrodnicze obszary chronione

Obszar opracowania projektu planu miejscowego znajduje się poza terenami chronionymi w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na terenie gminy Zaniemyśl zlokalizowane są dwa obszary Natura 2000, które położone są ponad 2,5 km na południe od obszaru opracowania projektu planu miejscowego:

- 1) Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 – Ostoja Rogalińska (PLB300017):

Obszar leży na Nizinie Wielkopolskiej, na południe od Poznania. W części północnej zajmują powierzchnię Wielkopolskiego Parku Narodowego, położonego na Pojezierzu Wielkopolskim, w krajobrazie polodowcowym, o bardzo zróżnicowanej rzeźbie terenu, na lewym brzegu Warty. Znajdujesię tutaj 12 jezior - głównie eutroficznych (m.in. Jezioro Łódzkie, Dymaczewskie, Witobelskie, Góreckie, Rosnowskie), a najwyższym wzniesieniem moreny czołowej (132 m n.p.m.) jest

⁴⁵ Biuletyn monitoringu klimatu Polski, rok 2019, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy

⁴⁶ GUS, dane za 2018 r.

OsowaGóra. Występuje tu część najdłuższego w Polsce ozu Bukowo-Mosińskiego oraz wydmy, rynny igłazy narzutowe. Są tu też łąki trzęślicowe i pełnikowe. Większą część powierzchni ostoi pokrywają drzewostany sosnowe (70%) z domieszką dębu, świerka, brzozy, grabu i lipy. W pobliżu jezior i rzek, na terenach wilgotnych, występują łąki wiązowo-jesionowe; tereny bagienne zajmują lasy z olszyczarną, a zarośla łozowe tworzy wierzba i kruszyna. W okolicy Jez. Wielkomięskiego znajduje się cenny kompleks łąkowo-torfowiskowy na kredzie jeziornej z roślinnością kalcyfilną. Część południowa obszaru leży w granicach Rogalińskiego Parku Krajobrazowego, na obu brzegach Warty, na terenie Kotliny śremskiej. Obszar zajmuje tu fragment doliny Warty, gdzie rzeka meandrując utworzyła na terasie zalewowej liczne starorzecza. Otaczają je łąki i bagna. W dolinie zachowały się płaty lasów łągowych (w tym zagrożonych w skali kraju łągów wierzbowych i topolowych), a na wyższych terasach kompleksy grądów. Osobliwością jest grupa ponad 1000 dębów o obwodach od 2 do 9,5 m; najstarsze kilkusetletnie (w tym 3 okazy liczące ponad 500 lat każdy - w parku w Rogalinie); 44 drzewa są martwe; występująca tu populacja kozioroga dębosza żerując na dębach niszczy je. Większą część obszaru pokrywają lasy, duży jest też udział gruntów ornych. W granicach obszaru występuje co najmniej 26 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasie, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie łągowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) kani czarnej (PCK) i kanirudej, (PCK); nieregularnie gnieździ się batalion (PCK). Gęś zbożowa zimuje w liczbie przekraczającej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C3), osiągając liczebność do 8000 osobn. Ostoja Rogalińska jest jedną z najważniejszych w Polsce ostoi rybitwy czarnej i dzięcioła średniego.

2) Obszaru mający znaczenie dla Wspólnoty Rogalińska Doliny Warty (PLH300012)

Obszar obejmuje fragment pradoliny Warty na południe od Poznania, z unikalnym krajobrazem, gdzie rzeka meandrując utworzyła na terasie zalewowej liczne starorzecza i zastoiska. Otaczają je łąki i bagna. W dolinie zachowały się płaty lasów łągowych (w tym zagrożonych w skali kraju łągów wierzbowych i topolowych), a na wyższych terasach kompleksy grądów. Większą część obszaru (47,7%) pokrywają lasy, duży jest też udział gruntów ornych (ok. 25%) oraz łąk i pastwisk (ok. 23%). Charakterystyczną cechą obszaru jest grupa kilkuset okazałych starych dębów, występujących na odcinku Rogalinek - Rogalin; najstarsze liczą kilkaset lat, wśród nich rosnące w parku w Rogalinie: "Lech" (609 lat, obwód 910 cm), "Czech" (523 lata, 742 cm) i "Rus" (496 lat, 672 cm) - Pacyniak (1992).

13) Zabytki oraz inne kulturowe obszary chronione

Zgodnie z uchwałą nr XXXIX/286/2014 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 15 września 2014 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami gminy Zaniemyśl na lata 2014-2017 na obszarze objętym projektem planu miejscowego nie znajdują się obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz stanowiska ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków Archeologicznych.

3. Charakterystyka ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Obszar opracowania projektu planu miejscowego obejmuje powierzchnię około 32,7 ha. Plan miejscowy dotyczy obszaru, dla którego nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Celem opracowania projektu planu jest ochrona gruntów rolnych i leśnych. W projekcie planu miejscowego wyznaczono:

- tereny rolnicze (R);
- lasy (ZL);
- teren drogi wewnętrznej (KDW).

Obszar planu jest obszarem niezabudowanym. W projekcie nie przewidziano żadnej zabudowy, a jedynie dopuszczono na terenach rolniczych realizację budowli rolniczych o wysokości do 15 m, zbiorników wodnych i stawów oraz urządzeń technicznych. Dodatkowo na obszarze opracowania projektu planu miejscowego zakazano realizacji tablic i urządzeń reklamowych oraz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem urządzeń infrastruktury technicznej, inwestycji celu publicznego oraz gospodarowania wodą w rolnictwie.

1) Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym

Na obszarze opracowania projektu planu miejscowego należy uwzględnić następujące ograniczenia:

- konieczności uzgadniania z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszystkich budowli o wysokości równej lub większej niż 50 m n.p.t.;
- położenie na obszarze objętym koncesją nr 29/2001/Ł z dnia 8 maja 2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Śrem – Jarocin”, ważna do dnia 8 maja 2047 r.;
- zakaz zabudowy na terenach lasów (ZL) budynkami i budowlami z wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej, przy zachowaniu przepisów odrębnych;
- zakaz zabudowy na terenach rolniczych (R) budynkami i budowlami z wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej oraz budowli rolniczych do wysokości 15 m, przy zachowaniu przepisów odrębnych;
- zakaz lokalizacji tablic i urządzeń reklamowych;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przy czym zakaz nie dotyczy urządzeń infrastruktury technicznej, inwestycji celu publicznego oraz gospodarowania wodą w rolnictwie;
- nakaz realizowania nowych liniowych urządzeń infrastruktury technicznej w formie urządzeń podziemnych.

Ochrona ww. terenów wynika z obowiązujących przepisów dotyczących między innymi ochrony zasobów wodnych, bezpieczeństwa Państwa, czy ochrony zabytków, w tym archeologicznych. Ustalenia dla tych ograniczeń nie zostały przeniesione z innych aktów prawnych. Przedmiotowy przepis stanowi zatem odesłanie do innych przepisów obowiązujących w tym zakresie. Przedmiotowe ograniczenia znalazły pośrednio swoje odzwierciedlenie w ustaleniach projektu planu miejscowego, a w szczególności w ustaleniach dotyczących przeznaczenia terenu

2) Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Obszar opracowania projektu planu miejscowego został już przekształcony przez człowieka pod uprawy polowe oraz uprawy leśne. Prowadzeniu upraw rolnych towarzyszy wprowadzenie określonych gatunków roślin uprawnych, nawozów oraz środków ochrony roślin. Powierzchnia ziemi, a szczególnie jej wierzchnia warstwa – gleba, podlega zatem ciągłym przekształceniom związanymi z prowadzeniem produkcji rolnej i leśnej.

3) Istniejące problemy ochrony środowiska

Do problemów ochrony środowiska na tym terenie należy zaliczyć:

- niewłaściwe stosowanie nawozów, w tym naturalnych oraz środków ochrony roślin;
- ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych związkami azotu ze źródeł rolniczych;

- erozja wietrzna terenów rolniczych;
- gospodarowanie wodą w rolnictwie i przeciwdziałanie skutkom suszy;
- właściwa gospodarka odpadami, w tym powstającym przy prowadzeniu produkcji rolnej i przeciwdziałanie dzikim wysypiskom.

Wymienione powyżej problemy ochrony środowiska nie wynikają z ustaleń projektu planu miejscowego, ale z innych dokumentów dotyczących przede wszystkim możliwością zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych związkami azotu, pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Ustalenia projektu planu nie wprowadzają nowych funkcji, ale utrzymują funkcje już występujące w tym terenie. Funkcje te podlegają również rygorom innych dokumentów, związanych przykładowo z dobrymi praktykami stosowanymi w rolnictwie.

4) Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu zmiany planu, zaliczyć można:

- Ramową konwencję ONZ w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992 r.,
- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE) – nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej UE (2000/60/WE), zwaną Ramową Dyrektywą Wodną (RDW);

W wymienionych dokumentach priorytetowe działania związane są m. in. z: przeciwdziałaniem zmianom klimatu, ograniczeniem wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie ludzi oraz lepszym wykorzystaniem zasobów naturalnych. Przedmiotowe dokumenty znalazły swoje odzwierciedlenie (implementacji) w dokumentach i przepisach prawa obowiązujących na terytorium kraju. Oznacza to, że przedmiotowe przepisy poprzez ustawy, następnie dokumenty na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i ostatecznie gminnym wprowadzane są do dokumentów najniższego szczebla, w tym aktów prawa miejscowego, jakim jest plan miejscowy. Są to dokumenty ogólne dotyczące całego świata, których ustalenia w toku implementacji odnoszone są do danego fragmentu powierzchni ziemi poprzez dokumenty różnego szczebla. Na uwadze należy także mieć wielkość obszaru objętego planem miejscowym i cel sporządzenia planu miejscowego – ochronę gruntów rolnych i leśnych.

Dodatkowo przy sporządzaniu projektu planu miejscowego konieczne było uwzględnienie poniższych dokumentów.

1) **Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020).**

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020), przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 października 2013 r. wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Z punktu widzenia opracowanego projektu planu miejscowego szczególne znaczenie mają kwestie zabezpieczeń przed zjawiskami ekstremalnymi, w szczególności opadami, dbałość o stan wód i powietrza atmosferycznego (wykorzystywanie nowoczesnych maszyn oraz urządzeń oraz właściwe stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin).

2) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Jest to podstawowe narzędzie planistyczne, stanowiące implementację Ramowej Dyrektywy Wodnej, w zakresie podejmowania decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie zostały zdefiniowane jednolite części wód, określony ich stan oraz określone cele środowiskowe oraz terminy ich osiągnięcia.

W kontekście analizowanego projektu planu istotne jest uwzględnienie, przy jego sporządzaniu, celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP na obszarze planu. Plan miejscowy nie ustala celów środowiskowych wyznaczonych dla JCW, ponieważ wynikają one z dokumentu wyższego rzędu.

3) Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020⁴⁷ wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym⁴⁸

W Programie ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 w oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa wielkopolskiego zdefiniowano zagrożenia i problemy, a także oczekiwane zmiany w ochronie środowiska oraz zaproponowano cele i kierunki interwencji Programu w ramach poszczególnych obszarach interwencji.

- a) ochrona klimatu i jakości powietrza – cele: dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza: pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5}; osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu; osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu; ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
- b) zagrożenie hałasem – cele: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu; zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
- c) pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości;
- d) gospodarowanie wodami – cele: zwiększenie retencji wodnej województwa; ograniczenie wodochłonności gospodarki; osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;
- e) gospodarka wodno-ściekowa, - cele: poprawa jakości wody; wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;
- f) zasoby geologiczne – cele: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- g) gleby – cele: dobra jakość gleb; rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;
- h) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko;
- i) zasoby przyrodnicze – cel: zwiększenie lesistości województwa; zachowanie różnorodności biologicznej;
- j) zagrożenie poważnymi awariami – cel: utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii. Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne, czy monitoring środowiska:

⁴⁷ Uchwała nr XXII/580/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r.

⁴⁸ Uchwała nr XXXI/810/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. i nr XXXI/811/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. (Dz.Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 4263)

⁴⁸ Dz.U., poz. 1967

k) edukacja – cel: świadome ekologicznie społeczeństwo;

l) monitoring środowiska – cel: zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Natomiast w „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym”, przyjętym uchwałą nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 w gospodarce odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji) za główne cele uznano m.in. zmniejszenie ilości odpadów, w tym ograniczenie marnotrawienia żywności oraz wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia, zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, zmniejszenia udziału niesegregowanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie), zaprzestanie nielegalnego składowania odpadów ulegających biodegradacji, likwidację miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych, wdrażanie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi. W zakresie gospodarki przeterminowanymi środkami ochrony roślin jako cel wskazano zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie potrzeby zbierania i bezpiecznego unieszkodliwiania przeterminowanych środków ochrony roślin.

W kontekście analizowanego projektu planu miejscowego istotne jest utrzymanie dotychczasowej funkcji terenu oraz dążenie do wykonania polityk i założeń w zakresie właściwej gospodarki odpadami, energooszczędności, wodooszczędności oraz stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin.

4) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2017 – 2020. W ww. dokumencie wskazano cele długookresowe, kierunki interwencji i zadania, z których przedmiotowego projektu planu miejscowego, jako planu chroniącego grunty rolne i leśne, dotyczą niżej przedstawione.

Tabela 4: Cele, kierunki interwencji, wybrane zadania oraz ustalenia projektu planu miejscowego

Cele	Kierunki interwencji i wybrane zadania	Ustalenia, realizacja i cel projektu planu miejscowego
Utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcji emisji pyłów i gazów cieplarnianych oraz energooszczędność	Opracowanie dokumentów planistycznych uwzględniających wymogi w zakresie ochrony jakości powietrza, klimatu oraz energooszczędności	Plan miejscowy umożliwi ochronę rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej przed nieplanowaną zabudową
Ochrona przed hałasem	Monitoring stanu środowiska (emisji hałasu) na podstawie dostępnych wyników badań	Plan miejscowy poprzez określenie funkcji umożliwi identyfikację terenów wymagających ochrony akustycznej, ale także terenów mogących stanowić źródło hałasu
	Opracowanie dokumentów planistycznych uwzględniających wymogi w zakresie ochrony przed hałasem	
Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Monitoring stanu środowiska – emisji pól elektromagnetycznych na podstawie dostępnych wyników badań	Plan miejscowy dopuszcza lokalizację obiektów liniowych infrastruktury technicznej jako podziemnych. Dodatkowo plan miejscowy określa funkcje, w tym przypadku uniemożliwiające zabudowę
	Opracowanie dokumentów planistycznych uwzględniających konieczność ochrony przed promieniowaniem niejonizującym	
Ochrona jakości wód podziemnych i powierzchniowych	Monitoring stanu środowiska – jakości wód podziemnych i powierzchniowych na podstawie dostępnych wyników badań	1.Plan miejscowy wyznacza tereny rolniczej i leśnej

Cele	Kierunki interwencji i wybrane zadania	Ustalenia, realizacja i cel projektu planu miejscowego
	<p>Prowadzenie ewidencji i kontroli zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, w tym kontrola umów zawartych na odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych</p> <p>Wydawanie zezwoleń na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych</p> <p>Dofinansowanie Gminnej Spółki Wodnej w zakresie konserwacji urządzeń melioracji szczegółowych</p> <p>Działania zabezpieczające przed wystąpieniem powodzi oraz suszy</p>	<p>przestrzeni produkcyjnej jako tereny wyłączone z zabudowy.</p> <p>2.Plan miejscowy umożliwia realizację inwestycji związanych z gospodarowaniem wodą w rolnictwie oraz lokalizację stawów i zbiorników wodnych.</p> <p>3.Plan miejscowy umożliwia identyfikację źródeł powstawania ścieków i odpadów.</p>
Ochrona ziemi i gleb	<p>Opiniowanie projektów robót geologicznych</p> <p>Monitoring terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy</p> <p>Podnoszenie świadomości mieszkańców na temat degradacji gleb</p>	Celem planu miejscowego jest ochrona rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej przed nieplanowaną zabudową
Prawidłowa gospodarka odpadami	<p>Organizacja systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych</p> <p>Akcje informacyjne w zakresie gospodarki odpadami dla mieszkańców i przedsiębiorców</p> <p>Budowa punktów do selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)</p> <p>Likwidacja dzikich wysypisk</p>	Plan miejscowy wyznacza funkcje terenu uniemożliwiające zabudowę, a zatem odpady związane z prowadzeniem produkcji rolnej i leśnej będą powiązane z zabudową zagrodową zlokalizowaną poza obszarem opracowania przedmiotowego projektu planu miejscowego. Dodatkowo umożliwia weryfikację zarówno wytwarzania jak i wykorzystania odpowiednio przetworzonych opadów w rolnictwie i leśnictwie
Ochrona zasobów przyrody	<p>Opracowanie dokumentów planistycznych dla obszarów ochronnych oraz uwzględnienia zasad ochrony przyrody i krajobrazu</p> <p>Inwentaryzacja cennych przyrodniczo miejsc w celu objęcia ich ochroną</p> <p>Działania wspierające ratowanie gatunków zagrożonych</p> <p>Opracowania dotyczące walorów przyrodniczo – turystycznych gminy i ich promocja</p>	Plan miejscowy pozostawiając dotychczasowe przeznaczenie terenu chroni krajobraz otwarty – rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Źródło: Opracowanie własne

Przedmiotowe działania dotyczą obszaru całej gminy Zaniemyśl. Ustalenia projektu planu miejscowego wpisują się w ustalenia przedmiotowego projektu Programu jak i wymienionych dokumentów wyższego rzędu.

5) Projektowana zmiana kierunków zagospodarowania terenu

Dla obszaru opracowania projektu planu miejscowego nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Celem opracowania planu miejscowego jest ochrona gruntów rolnych i leśnych, a zatem utrzymanie dotychczasowej funkcji i sposobu użytkowania terenu.

6) Analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Obszar opracowania projektu planu miejscowego obejmuje powierzchnię około 32,7 ha. Plan miejscowy dotyczy obszaru, dla którego nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Celem opracowania projektu planu jest ochrona gruntów rolnych i leśnych. W projekcie planu miejscowego wyznaczono:

- tereny rolnicze (R);
- lasy (ZL);
- teren drogi wewnętrznej (KDW).

7) Zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń projektu planu miejscowego

Plan miejscowy przewiduje utrzymanie dotychczasowej rolniczej i leśnej funkcji i sposobu użytkowania terenu. W projekcie planu miejscowego wprowadzono zakazy dotyczące lokalizacji budynków oraz przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Ograniczono także realizację budowli rolniczych, a także uregulowano kwestię podziemnego prowadzenia liniowych urządzeń infrastruktury technicznej. Przedmiotowy plan miejscowy jest planem ochronnym, który sankcjonuje to co w tym terenie występuje – rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna. Jednakże na etapie jego funkcjonowania mogą się pojawić następujące zagrożenia:

- presja urbanizacyjna tj. dążenie do przeznaczenia tego terenu na cele budowlane uzależniona będzie od zmiany samego planu miejscowego (po jego wejściu w życie) jak i wcześniejszej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- zmiana przepisów prawnych powodująca utratę mocy prawnej planu miejscowego bądź też urbanizację obszaru niezależnie od jego ustaleń;
- zaprzestanie produkcji rolniczej ze względów ekonomicznych bądź też środowiskowych (np. niespodziewane skażenie gruntu –katastrofa ekologiczna np. wylewanie nieczystości tj. ścieków bytowych czy wywóz odpadów itp., susza, itp.);
- lokalizacja obiektów infrastruktury technicznej obecnie nie planowanych, a powodujących niemożność prowadzenia produkcji rolniczej i leśnej;
- eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

Powyżej podane zagrożenia są zagrożeniami potencjalnych, których prawdopodobieństwo szczególnie w przypadku katastrofy ekologicznej jest niezwykle niskie. Najbardziej prawdopodobnym zagrożeniem jest presja urbanizacyjna oraz niestabilność obowiązujących przepisów w zakresie planowania przestrzennego.

4. Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Plan miejscowy utrzymuje dotychczasową funkcję i sposób użytkowania terenu: rolnicze i leśne. Oddziaływanie na środowisko pozostanie w takim zakresie jakim jest ono obecnie i będzie mieć charakter:

- bezpośredni – mogą one powstawać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem działalności,

- pośredni lub wtórny – mogą one występować jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia w zależności od tego jaka jest przyczyna powstania),
- skumulowany – mogą one przejawiać się jako suma skutków realizacji różnych rodzajów działalności rozpatrywanych łącznie, także sumarycznie z oddziaływaniem istniejących już wcześniej przedsięwzięć,
- krótkoterminowe i chwilowe – najczęściej oddziaływania te powstają w związku z bezpośrednim momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania,
- średnioterminowe – wiążą się one zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem, jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia,
- długoterminowe i stałe – których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwanie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie miejscowym następuje ustalenie przeznaczenia terenu -funkcji, rozmieszczenia inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy (parametry). Oznacza to, że plan miejscowy poprzez swoje zapisy określa maksymalne ramy inwestycji możliwych do realizacji na danym terenie. Plan miejscowy może także, jak w tym przypadku, wprowadzić zakaz zabudowy. Jednocześnie plan miejscowy nie określa czasu ich realizacji. Tym samym realizacja zapisów planu miejscowego, poprzez realizację poszczególnych inwestycji, może trwać przez wiele lat. Stąd też możliwe są do przewidzenia tylko kierunki zjawisk, które potencjalnie będą zachodziły w środowisku w wyniku realizacji projektu planu.

Odwołanie w projekcie planu miejscowego do przepisów odrębnych jest odwołaniem do aktu prawnego – ustawy, rozporządzenia, uchwały dotyczącej danego zagadnienia. Plan miejscowy jako akt prawa miejscowego musi być zgodny z innymi obowiązującymi przepisami, jednakże nie może powielać treści tych przepisów w swojej treści. Jednocześnie ustalenia projektu planu miejscowego nie mogą zakazywać rozwiązań, które są dopuszczone w aktach wyższego rzędu. Dynamika życia społeczno – gospodarczego powoduje, że przepisy dotyczące danych dziedzin podlegają zmianom i dostosowaniu do aktualnego stanu wiedzy oraz potrzeb. Z tych względów odwołanie w projekcie planu miejscowego do konkretnej ustawy, rozporządzenia, uchwały, w przypadku zmiany tego aktu w całości, części lub jego uchyleniu, zastąpieniu innym aktem prawnym, powodowałoby nieaktualność samego planu miejscowego. Najważniejsze przepisy, ale nie wszystkie, które miały wpływ na ustalenia projektu planu miejscowego zostały wymienione w rozdziale 1.2).Materiały źródłowe oraz podstawowe przepisy prawne, a także w przypisach niniejszej prognozy. Należy także zauważyć, że Rządowe Centrum Legislacji prowadzi pod adresem www.rcl.gov.pl Publiczny Portal Informacji o Prawie, poprzez który zapewnia obywatelom dostęp do obowiązujących przepisów prawa, również w systemie hasłowym (dziedzinowym).

Poniżej przedstawiono najistotniejsze oddziaływania ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego na najważniejsze elementy środowiska.

1) Powierzchnia ziemi, zasoby i krajobraz

Realizacja ustaleń planu miejscowego to utrzymanie dotychczasowej funkcji i sposobu użytkowania terenu jako rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. Powierzchnia ziemi, a szczególnie jej wierzchnia warstwa tj. gleba będzie podlegać przekształceniom w związku z prowadzeniem działalności rolniczej i leśnej. Stałemu przekształceniu powierzchnia ziemi ulegnie w miejscach lokalizacji obiektów infrastruktury technicznej oraz budowli rolniczych. Dotychczasowy krajobraz rolniczy i leśny nie ulegnie zmianie, ale dzięki ustaleniom planu zostanie zachowany.

2) Zasoby wodne

Projekt planu miejscowego przewiduje realizację stawów i zbiorników w ramach prowadzonej działalności rolniczej. Przedmiotowe zapisy mają wspomóc retencję. Realizacja planu miejscowego nie powinna mieć wpływu na zasoby wodne przy założeniu prowadzenia produkcji rolniczej zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dobrymi praktykami, w szczególności w zakresie właściwego stosowania nawozów, w tym zawierających azot oraz środków ochrony roślin. Jedynie susza może wpłynąć sposób gospodarowania wodą w rolnictwie. Jednakże problem suszy oraz niedoborów wody jest problemem o większym zasięgu, wykraczającym poza zakres opracowania planu miejscowego. Z tych względów jest on regulowanych w dokumentach wyższego rzędu. Stąd też przy prowadzeniu zrównoważonej gospodarki rolnej i leśnej, uwzględniającej obecnie obowiązujące wymogi i praktyki, ustalenia planu nie będą miały wpływu na zasoby wodne.

3) Różnorodność biologiczna, fauna i flora

Przedmiotowy projekt planu miejscowego jest planem ochronnym, przewidującym utrzymanie dotychczasowej funkcji oraz sposobu użytkowania terenu. Ustalanie projektu planu miejscowego nie wpłyną na zmianę bioróżnorodności biologicznej oraz fauny i flory. Przedmiotowe zmiany mogą być spowodowane samą działalnością człowieka tj. wprowadzeniem stałych monokultur w uprawach oraz niewłaściwym stosowaniem środków ochrony roślin.

4) Ludzie

Ustalenia projektu planu miejscowego nie spowodują negatywnego oddziaływania na ludzi. Plan miejscowy jest planem ochronnym zachowującym obecną funkcję i stan użytkowania terenów. Ewentualne negatywne oddziaływanie może być spowodowane niewłaściwym prowadzeniem produkcji rolnej, w tym niewłaściwą eksploatacją urządzeń i maszyn rolniczych, niewłaściwym postępowaniem z odpadami, niewłaściwym stosowaniem nawozów oraz środków ochrony roślin. Przedmiotowe zagrożenia związane są nie tyle z ustaleniami (zapisami) projektu planu miejscowego, co z prowadzeniem działalności rolniczej i leśnej będącej jednocześnie jego podstawą i rezultatem.

5) System powiązań przyrodniczych, w tym obszary chronione

Projekt planu miejscowego zachowuje tereny otwarte. Rolniczy i leśny krajobraz nie ulegnie przekształceniu. Obszar opracowania projektu planu miejscowego położony jest ponad 2,5 km na północ od obszarów chronionych Natura 2000. Jest to także obszar stosunkowo niewielki – ok. 32,7 ha w stosunku do obszarów chronionych i dodatkowo wyłączony spod zabudowy. Stąd też dotychczasowa rola tego terenu w systemie powiązań przyrodniczych, w tym obszarów chronionych nie ulegnie zmianie.

6) Powietrze, klimat i środowisko akustyczne

Na obszarze opracowania projektu planu miejscowego wprowadzono zakaz zabudowy budynkami, a dopuszczono jedynie budowle rolnicze. W związku z powyższym nie wystąpi tutaj ani ryzyko niskiej emisji ani zanieczyszczenia powietrza i hałasu komunikacyjnego związanego z realizacją i funkcjonowaniem zabudowy. Plan miejscowy utrzymuje obecny status terenu. Stąd też wystąpi tutaj sezonowy hałas maszyn i urządzeń rolniczych i leśnych związany z prowadzeniem gospodarki rolnej, w tym stosowaniem nawozów oraz środków ochrony roślin.

7) Pole elektromagnetyczne

Na obszarze opracowania projektu planu miejscowego nie przewiduje się lokalizacji linii elektroenergetycznych wysokich napięć. Przez obszar opracowania projektu planu nie przebiegają obecnie żadne linie elektroenergetyczne, a ewentualnie planowane muszą być prowadzone jako podziemne.

8) Zabytki i dobra materialne

Na obszarze projektu planu miejscowego nie występują ani obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz stanowiska archeologiczne wpisane do Gminnej Ewidencji Stanowisk Archeologicznych. Jedyne stałe przekształcenia terenu związane mogą być z realizacją sieci infrastruktury technicznej, zbiorników i stawów dla potrzeb rolnictwa, a także inwestycji celu publicznego oraz budowli rolniczych. W przypadku natrafienia na zabytek zastosowanie będą miały wówczas odpowiednie przepisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

9) Przewidywane skutki oddziaływania projektu planu miejscowego na całość komponentów środowiska przyrodniczego

Plan miejscowy jest planem ochronnym utrzymującym dotychczasową funkcję oraz sposób użytkowania terenu jako rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. Jedyne oddziaływanie jakie w takiej sytuacji może się pojawić będzie związane z:

- stałym przekształceniem powierzchni ziemi w związku z realizacją sieci infrastruktury technicznej oraz budowli rolniczych;
- oddziaływaniem na powietrze oraz powierzchnię ziemi w związku z niewłaściwym prowadzeniem gospodarki rolnej i leśnej, w szczególności w zakresie stosowania nawozów, zwłaszcza tych zawierających azot, oraz środków ochrony roślin;
- niewłaściwym gospodarowaniem zasobami wodnymi w sytuacji suszy;
- ograniczeniem bioróżnorodności w przypadku stosowania monokultur w produkcji rolnej.

Jest to obecnie teren w przeważającej większości rolniczy i wykorzystywany rolniczo oraz teren leśny. Oznacza to, że występuje tutaj oddziaływanie związane z wykorzystywaniem sprzętu i maszyn rolniczych i leśnych, stosowaniem nawozów oraz środków ochrony roślin. Zasady właściwego nawożenia oraz stosowania środków ochrony roślin nie wynikają z ustaleń samego projektu planu miejscowego, ale z obecnie obowiązującej i zalecanej praktyki rolniczej.

10) Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar opracowania projektu planu miejscowego:

- nie jest położony na obszarach cennych przyrodniczo, w tym obszarach chronionych i ich bezpośrednim sąsiedztwie;
- nie jest położony przy ciekach wodnych mogących umożliwiać migrację zanieczyszczeń;
- na jest przewidziany pod lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- położony jest centralnej części województwa wielkopolskiego i nie sąsiaduje z żadną granicą państwową;
- jest położony poza obszarami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Oznacza to, że ustalenia projektu planu miejscowego nie powinny transgranicznie oddziaływać na środowisko.

11) Alternatywne rozwiązania

W niniejszym przypadku można zastosować następujące rozwiązania;

- 1) brak jakichkolwiek działań i nie opracowywanie żadnego projektu planu miejscowego;
- 2) opracowanie niniejszego projektu planu miejscowego i ochrona rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej w drodze aktu prawa miejscowego;
- 3) urbanizacja tego obszaru albo w drodze decyzji o warunkach zabudowy albo poprzez zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i opracowanie nowego projektu planu miejscowego.

Wariant 1 jest powiązany z wariantem 3, ponieważ brak planu miejscowego to ryzyko urbanizacji w drodze decyzji o warunkach zabudowy. Wariant nr 2 jest wariantem optymalnym ponieważ realizuje politykę przestrzenną zawartą w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zaniemyśl i jednocześnie umożliwia ochronę w drodze aktu prawa miejscowego rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. Wariant ten zakłada utrzymanie dotychczasowej funkcji oraz sposobu użytkowania terenu. Wariant nr 3 wiąże się z przekształceniami powierzchni ziemi czy krajobrazu oraz wpływem na zasoby wodne (zapotrzebowanie na wodę), czy wytwarzaniem dodatkowych odpadów.

12) Zalecenia oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W projekcie planu miejscowego przewidziano rozwiązania mające na celu minimalizację ewentualnego negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze:

- zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przy czym zakaz nie dotyczy urządzeń infrastruktury technicznej, inwestycji celu publicznego oraz gospodarowania wodą w rolnictwie, a zatem nie przewiduje się na tym terenie przedsięwzięć mogących powodować i powodujących zanieczyszczenie środowiska;
- zakazuje realizacji tablic i urządzeń reklamowych i tym samym ochrania istniejący krajobraz;
- wprowadza zakaz zabudowy, z wyłączeniem budowli rolniczych oraz sieci infrastruktury technicznej, w tym liniowej prowadzonej jako podziemnej;
- umożliwia gospodarowanie wodą w rolnictwie, w tym realizację stawów oraz zbiorników wodnych mogących służyć także retencji.

5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Realizacja postanowień dokumentu nastąpi na skutek przyjęcia przez Radę Gminy Zaniemyśl miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Celem opracowania projektu planu miejscowego jest ochrona gruntów rolnych i leśnych. Plan miejscowy utrzymuje dotychczasową funkcję i sposób użytkowania terenu jako rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. Stan środowiska przyrodniczego, w tym jakość gleb wykorzystywanych w rolnictwie, jest monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania monitoringowe przeprowadza się w sposób cykliczny, stosując ujednolicone metody zbierania, gromadzenia i przetwarzania danych. GIOŚ prowadzi monitoring jakości powietrza, wód powierzchniowych, wód podziemnych, hałasu, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb.

Niektóre działania kontrolne będą prowadzone przez gminę w ramach kompetencji, jakie władze miasta i gminy posiadają. Takie działania będą dotyczyć sposobu zagospodarowywania odpadów, lokalizowania nielegalnych składowisk śmieci, sposobu odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych, wycinki drzew i krzewów. Są to działania prowadzone na bieżąco w ramach zadań

powierzonych samorządom gminnym, a sposób ich realizacji określony jest w przepisach prawa oraz w dokumentach strategicznych gminy.

Zgodnie z art 55. ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku. W przypadku terenu objętego projektem planu miejscowego monitoring środowiska wynikać będzie także z analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, a także indywidualnych badań, kontroli w związku z opracowywaniem dokumentów strategicznych, rozpatrywaniu wniosków o wydanie decyzji środowiskowych, decyzji o wycinkę drzew, czy także projektowaniu inwestycji celu publicznego.

Dodatkowo zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przynajmniej raz w ciągu kadencji Rada Gminy Zaniemyśl jest zobowiązana dokonać oceny aktualności studium i planów miejscowych na podstawie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Oznacza to konieczność monitorowania stopnia realizacji planów miejscowych, w tym rozwiązań przyjętych w zakresie ochrony środowiska, a także oceny wniosków dotyczących zasadności urbanizacji tego terenu w przyszłości. Mimo, że przedmiotowa analiza nie może być zakwalifikowana jako monitoring środowiska, niemniej jednak pozwala dostrzec, a zatem zinwentaryzować zmiany jakie zachodzą w środowisku, w związku z jego przekształceniami wynikającymi z realizacji planów miejscowych oraz decyzji lokalizacyjnych.

6. Ocena rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego, podsumowanie i wnioski

Projekt planu miejscowego dotyczy obszaru ok.32,7 ha położonego w miejscowości Luboniec, gmina Zaniemyśl. Celem opracowania planu miejscowego jest ochrona gruntów rolnych i leśnych, a zatem utrzymanie dotychczasowej funkcji i sposobu użytkowania terenu jako rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. Plan miejscowy jako akt prawa miejscowego wprowadza zakaz zabudowy budynkami, chroniąc tym samym przedmiotowy obszar przed urbanizacją. Dopuszczone są jedynie budowle rolnicze oraz urządzenia infrastruktury technicznej, w tym stanowiące cele publiczne oraz związane z gospodarowaniem wodą w rolnictwie. Zatem plan miejscowy nie wyznacza nowych funkcji, a jedynie utrzymuje funkcje dotychczasowe.

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowana prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze dotyczy projektu planu miejscowego służącego ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni ok. 32,7 ha położonych w miejscowości Luboniec, gmina Zaniemyśl.

Przy sporządzaniu niniejszego opracowania oparto się na szeregu dokumentów wykonanych na potrzeby gminy oraz na podstawie przepisów prawa. W rozdziale I opisano cel i zakres projektu planu miejscowego oraz metody sporządzania prognozy. Dla rozpoznania stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego w rozdziale II przeanalizowane zostały kolejno jego składniki: położenie geograficzne, ukształtowanie powierzchni ziemi, rzeźba terenu, geologia, surowce mineralne, warunki glebowe, stosunki wodne, gospodarka wodno – ściekowa oraz odpadami, warunki akustyczne, klimat, szata roślinna i zwierzęca, w tym wpływ na obszary chronione oraz zabytki i kulturowe obszary chronione.

W rozdziale III zawarto charakterystykę ustaleń projektu planu miejscowego w tym celu ochrony środowiska oraz potencjalne zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń planu.

W rozdziale IV opisano potencjalne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska w tym obszary chronione. Analiza wykazała, że opracowanie planu miejscowego jako aktu prawa miejscowego umożliwi ochronę przed nieplanowaną urbanizacją i tym samym utrzymanie obecnego rolniczego i leśnego sposobu zagospodarowania terenu i jednocześnie stanu środowiska na tym obszarze. Tym samym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ogół komponentów środowiska przyrodniczego.

W rozdziale V przeanalizowano metody analizy skutków planu miejscowego, a w rozdziale VI ocenę rozwiązań przyjętych w projekcie planu.

Jak został to już wskazane przedmioty plan miejscowy ma służyć ochronie gruntów rolnych i leśnych, a zatem utrzymaniu dotychczasowej funkcji i sposobu użytkowania terenu jako rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

8. Oświadczenie autora prognozy

Niniejszym oświadczam, że jestem autorem Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w miejscowości Luboniec, obręb geodezyjny Luboniec, gmina Zaniemyśl oraz spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko .

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Tomasz Wojciechowski

urbanista kwalifikowany
art. 5 pkt 3 i 4 ustawy o planowaniu
i zagospodarowaniu przestrzennym

Autorzy prognozy:	
mgr Tomasz Wojciechowski	 mgr Tomasz Wojciechowski urbanista kwalifikowany art. 5 pkt 3 i 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
mgr Michalina Szeliga	